

Informatie over adoptie en pleegzorg

Zorgen voor een kind van een ander

Pleegzorg of adoptie

U denkt erover om voor een kind van een ander te gaan zorgen. Misschien omdat er veel kinderen zijn, ver weg en dichterbij, die geen veilige plek hebben om op te groeien. Of omdat u een kinderwens heeft en het niet lukt om zwanger te worden. Pleegzorg en adoptie zijn verschillende manieren om een kind, tijdelijk of voor altijd, een thuis te geven en te ondersteunen bij het opgroeien. Zowel bij pleegzorg als adoptie is het kind het uitgangspunt. Dat betekent dat er

pleegouders of adoptieouders voor kinderen worden gezocht en niet andersom. De laatste jaren komen er rond de 250 adoptiekinderen per jaar naar Nederland. Voor adoptiekinderen worden adoptieouders gezocht die stevig in hun schoenen staan en die bereid zijn om hun kind extra veel aandacht te geven.

Ook in Nederland wachten veel kinderen op een geschikte plek om op te groeien. Als een kind niet meer thuis kan wonen, dan heeft pleegzorg de voorkeur. Dat staat sinds 2015 in de Jeugdwet. Daardoor worden er steeds meer pleegouders gezocht.

Pleegmoeder Nina: “We gingen voor adoptie, nu zijn

Inhoudsopgave

Criteria adoptieouders en pleegouders	4
Om wat voor kinderen gaat het?	5
Rechten, wachttijden en financiën	6
Tijdelijkheid, ouders en begeleiding	7
Meer weten?	8

Omdat zelf kinderen krijgen niet lukte, besloten we het adoptietraject in te gaan. Aan het eind van de voorbereidingsbijeenkomsten ontmoetten we mensen die pleegouder waren. Ik dacht dat pleegkinderen altijd maar heel kort in een gezin bleven, maar er bleken verschillende vormen te bestaan. Ik had geen idee! We zijn overgestapt van het adoptietraject naar het pleegoudertraject. Er waren lange wachtlijsten van kinderen die een plek bij pleegou-

Over deze brochure

Bij pleegzorg vangt u tijdelijk een kind op. Dat kan variëren van een paar dagen tot enkele jaren of tot het kind zelfstandig is. Pleegouders krijgen geen ouderlijk gezag en werken bij de opvoeding samen met de pleegzorgorganisatie en de ouders van het pleegkind. Bij adoptie groeit een kind in het adoptiegezin op tot zelfstandigheid en krijgen adoptieouders het ouderlijk gezag. In deze brochure leest u meer over adoptie en pleegzorg, zodat u een afgewogen keuze kunt maken als u besluit voor een kind van een ander te gaan zorgen.

we pleegouder”

ders nodig hebben, terwijl het bij adoptie anders-om was! Bij pleegzorg bleken ze wat wantrouwig tegenover mensen met een kinderwens, zouden we er wel mee om kunnen gaan als een pleegkind weer vertrekt? Na een aantal gesprekken en voorbereidingsbijeenkomsten zijn we ‘goedgekeurd’. Een paar maanden later kwam Stan. Over een half jaar wordt besloten of zijn plaatsing verlengd wordt. In het begin had ik een muurtje om me heen, maar inmiddels heb ik me helemaal voor

hem opengesteld en blijkt hij zich ook goed aan ons te hechten. Hij maakt meer contact met ons en we zien hem opbloeien. Hoe het met ons moet als Stan toch weggaat? Dat moeten we tegen die tijd maar oplossen.

Criteria adoptieouders en pleegouders

In principe kan iedere volwassene van 21 tot 46 jaar (en in uitzonderingsgevallen van 46 jaar en ouder) die een veilige en stabiele leefsituatie kan bieden, een adoptieprocedure starten. Adopteren is mogelijk voor getrouwde stellen en beperkt mogelijk voor samenwonenden en alleenstaanden. Voorbereidingsbijeenkomsten, juridische screening en een gezinsonderzoek zijn onderdeel van de procedure.

Groepsgewijze of individuele voorbereiding en een gezinsonderzoek zijn ook verplicht als mensen pleegouder willen worden. Daarnaast moeten pleegouders minimaal 21 jaar zijn. Er is geen formele maximumleeftijd voor pleegouders. Het verschilt per vorm van pleegzorg hoe belangrijk leeftijd is. Om pleegouder te worden is een Verklaring van geen bezwaar van de Raad voor de Kinderbescherming nodig. Wat betreft de samenstelling van uw gezin zijn er voor pleegzorg geen voorwaarden. U kunt gehuwd of alleenstaand zijn, wel of geen kinderen hebben.

In het gezinsonderzoek wordt zowel bij adoptie als bij pleegzorg bekeken of men een veilige en stabiele leefomgeving kan bieden aan een kind.

Ria, adoptiemoeder van Li An: “We hebben onze verwachting regelmatig bij moeten stellen”

Wij hebben in de loop der jaren onze verwachtingen regelmatig bij moeten stellen. Zelf kinderen krijgen lukte niet. Dat was een klap. Het duurde even voordat we na konden denken over alternatieven. Een kind krijgen was voor ons toch ouders worden van een klein hummeltje. Jongen of meisje, als het maar gezond was. Heel cliché, maar verder ging onze fantasie niet.

Uiteindelijk zijn we na gaan denken over adoptie. We hebben onszelf afgevraagd of we wel zouden kunnen houden van een kind dat ons toegewezen zou worden en dat niet ons kind was.

We werden gedwongen na te denken over onze mogelijkheden en grenzen. De kans dat we een baby'tje zouden kunnen adopteren

Om wat voor kinderen gaat het?

Adoptiekinderen zijn kinderen tussen de 0 en 6 jaar die in hun geboorteland niet binnen hun eigen gezin, bij familie of in een (adoptie- of pleeg)gezin kunnen opgroeien. Dat kan economische, politieke of culturele(?) redenen hebben. Ook ziekte of een lichamelijke beperking kunnen maken dat kinderen in hun eigen land niet voldoende kansen hebben om op te groeien. Doordat de economische omstandigheden in verschillende landen steeds beter worden en adoptie en pleegzorg in het buitenland steeds meer geaccepteerd raken, worden jonge, gezonde kinderen steeds vaker in hun eigen land geholpen. Tegenwoordig zijn de meeste kinderen die naar Nederland komen bij aankomst twee jaar of ouder. Het overgrote deel van hen heeft een of meerdere medische aandoeningen, zogenoemde 'special needs'.

Pleegkinderen zijn kinderen tussen de 0 en 18 jaar die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen. Om allerlei redenen, bijvoorbeeld omdat hun ouders tijdelijk niet in staat zijn om voor ze te zorgen, omdat ze verstandelijk beperkt zijn, verslaafd zijn of psychische problemen hebben of omdat de kinderen mishandeld of seksueel misbruikt zijn.

Er zijn verschillende vormen van pleegzorg. Pleegouders vangen kinderen af en toe een dag(deel), in de weekenden of tijdens vakanties op, voor een paar dagen in een crisissituatie, voor een half jaar of voor (veel) langere tijd. Samen met de aspirant-pleegouders kijkt de pleegzorgorganisatie welke vorm het beste bij hen past.

Zowel adoptie- als pleegkinderen hebben vaak veel meegemaakt, waardoor ze anders reageren dan kinderen uit een gewone gezinssituatie. Vaak hebben ze een ontwikkelingsachterstand vergeleken met leeftijdgenoten.

bleek heel klein. Vooral kinderen van twee jaar of ouder, die extra (medische) zorg nodig hebben, bleken voor adoptie in aanmerking te komen. Van ons idee 'als het maar gezond is' bleef niets over. Toch hebben we volmondig ja gezegd tegen adoptie. We hebben inmiddels een prachtige meid van vier jaar. Ze heeft een hartafwijking waaraan ze is geopereerd en het gaat heel goed met haar.

Houden pleegkinderen altijd contact met hun ouders?

In principe wel. Een pleegkind opvoeden doen pleegouders niet alleen: de ouders, de pleegzorgbegeleider en de jeugdbeschermer zijn bij de opvoeding betrokken. Uitgangspunt van pleegzorg is dat zij er samen aan werken om het kind, indien mogelijk, weer thuis te laten wonen.

Rechten, wachttijden en financiën

Een adoptiekind wordt juridisch een eigen kind en krijgt de achternaam van de adoptieouder(s). Bij een pleegkind is dit niet het geval. Pleegouders hebben geen ouderlijk gezag over hun pleegkind en belangrijke beslissingen worden in overleg genomen.

Het adopteren van een kind, maar ook de procedure om pleegouder te worden, nemen tijd in beslag. De voorbereiding en screening kan variëren van een half tot anderhalf jaar. Hoe lang het daarna duurt voor er een pleegkind of adoptiekind bij (pleeg)ouders komt wonen, is van veel factoren afhankelijk.

Aan het pleegouderschap zijn geen kosten verbonden. Pleegouders krijgen voor de verzorging en opvoeding van een pleegkind een pleegvergoeding.

Aan interlandelijke adoptie zijn wel kosten verbonden. De voorbereiding kost 1.595 euro. De bemiddeling en de bijkomende kosten (bijvoorbeeld voor reis en verblijf) liggen tussen de 12.000 en 35.000 euro. Bij binnenlandse adoptie zijn de kosten een stuk lager, maar deze vorm komt minder vaak voor.

Pleegmoeder Paula: “Je hebt geen kind, je helpt een kind”

Afscheid nemen, dat hebben we in ons gezin geleerd. De eerste keer was zwaar, ik was heel verdrietig. De kinderen schrokken ervan, die waren een huilende

moeder helemaal niet gewend. Sindsdien maken we het zo min mogelijk beladen, voor onze kinderen, maar ook voor onszelf. Je leert af-

scheid te nemen; soms moet een kind gaan, omdat het beter is. Ik zeg wel eens: ‘je hebt geen kind, je helpt een kind.’ Dat betekent dat het kind op een gegeven moment weer vertrekt, maar vaak heb je dan wel veel kunnen betekenen. Je hebt het kind een veilige plek geboden waar het kon groeien.

Soms zie je dat kinderen letterlijk groeien en van bange vogeltjes veranderen in kinderen

Tijdelijkheid, ouders en begeleiding

Pleegzorg is in principe tijdelijk, terwijl adoptie voor altijd is. Dat is een ander perspectief. Pleegkinderen blijven in een pleeggezin voor de periode van een paar dagen tot soms jaren. In bepaalde gevallen zelfs tot ze klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen. De ouders blijven altijd een rol spelen in het leven van een pleegkind.

Als het even kan werken pleegouders er samen met de hulpverlening aan het pleegkind weer naar huis te laten terugkeren. Pleegouders voeden een kind niet alleen op. Een pleegzorgbegeleider ondersteunt hen en regelt zaken rondom het pleegkind.

Een adoptiekind blijft altijd deel uitmaken van het adoptiegezin, net als eigen kinderen. Wie de ouders van adoptiekinderen zijn, is vaak bekend. Ook als de ouders niet bekend zijn, blijven zij een rol spelen in het leven van een adoptiekind. Nadat een adoptiekind in Nederland is aangekomen, krijgen de adoptieouders het eerste jaar steun van de bemiddelende organisatie. Verder bieden verschillende organisaties, waaronder Stichting Adoptievoorzieningen, advies en ondersteuning aan adoptiegezinnen.

die weer een beetje kunnen genieten. Soms halen ze een stuk van hun achterstand in of merk je dat ze zich langzaam weer durven te hechten. Daar doe ik het voor. En dat afscheid nemen, daar hebben we een ritueel voor gevonden. De avond voordat een pleegkind weggaat, sluiten we altijd traditioneel af. We gaan dan met z'n allen in het dorp bij een restaurantje eten.

Komen alle adoptiekinderen uit het buitenland?

Het overgrote deel van de adoptiekinderen komt uit het buitenland, ook van buiten Europa. Binnen Nederland worden ongeveer twintig kinderen per jaar geadopteerd.

Meer weten?

Stichting Adoptievoorzieningen
voorlichting, nazorg en consultatie

Stichting Adoptievoorzieningen is de landelijke organisatie die voorlichting, voorbereiding en nazorg op het gebied van adoptie biedt. In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid verzorgt zij de voorlichtingsbijeenkomsten die deel uitmaken van de adoptieprocedure. Daarnaast biedt de Stichting informatie, advies en (opvoedings)ondersteuning aan adoptieouders en geadopteerden. Hulpverleners en andere professionals kunnen bij de Stichting terecht voor consultatie en deskundigheidsbevordering.

Op de website www.adoptie.nl vindt u meer informatie. U kunt ook bellen naar de informatielijn: 030- 233 03 40, ma t/m vr 9.00-14.00 uur.

Pleegzorg Nederland is een samenwerkingsverband van 28 (regionale) pleegzorgorganisaties. De pleegzorgorganisaties geven voorlichting, werven nieuwe pleegouders, bereiden hen voor op het pleegouderschap, bemiddelen

en begeleiden pleegouders, pleegkinderen en ouders tijdens de plaatsing.

Kijk voor meer informatie op www.pleegzorg.nl of mail naar: info@pleegzorg.nl.

Dit is een uitgave van pleegzorg Nederland, herziene druk 2018.

De informatie in deze brochure is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Aan de informatie in deze brochure kunnen echter geen rechten worden ontleend.

Er bestaat geen relatie tussen de personen op de foto's en de inhoud van deze brochure.